

Město v převratech konfesionalizace v 15. až 18. století

31. mezinárodní konference Archivu hlavního města Prahy ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR a Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy Praha

Die Stadt in den Umbrüchen der Konfessionalisierung vom 15. bis zum 18. Jahrhundert

31. Internationale Tagung des Archivs der Hauptstadt Prag, des Historischen Instituts der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik und des Instituts für Internationale Studien der Karls – Universität Prag

Úterý 9. října 2012 / Dienstag 9. Oktober 2012

8:15 – 9:00 Prezence / Registrierung

9:00 – 10:30 SEKCI ŘÍDÍ / MODERATION: VÁCLAV LEDVINKA

Zahájení konference / Eröffnung der Tagung: Eva Semotanová, Václav Ledvinka

Olga Fejtová – Jiří Mikulec, Úvodní referát / Einführungsreferat

Jiří Pešek, Pražské politické kontexty tvorby České konfese 1575 / Die politischen Zusammenhänge in Prag bei der Bildung der Böhmisches Konfession 1575

Stefan Ehrenpreis, Deutsche Forschung zur urbanen Konfessionalisierung 2000–2011 / Německý výzkum k urbánní konfesionalizaci 2000–2011

Diskuse / Diskussion

10:30 – 10:50 Přestávka / Kaffeepause

10:50 – 12:30 SEKCI ŘÍDÍ / MODERATION: VÁCLAV LEDVINKA

Leszek Zygmier, Die multikonfessionelle Gesellschaft in den polnischen Städten des Spätmittelalters und der Frühen Neuzeit / Multikonfesijní společnost v polských městech pozdního středověku a raného novověku

Martin Nodl, Tolerance a konfesionalisace v pražských městech kolem poloviny 15. století / Toleranz und Konfessionalisierung in den Prager Städten gegen Mitte des 15. Jhs.

Blanka Zilynská, Město Praha a utrakvistická církev: role konšelů při obsazování „dolní konzistoře“ (do r. 1547) / Die Stadt Prag und die utraquistische Kirche: die Rolle der Ratsherren bei der Besetzung des „utraquistischen Konsistoriums“

Diskuse / Diskussion

12:30 – 14:00 Polední přestávka / Mittagspause

14:00 – 15:50 SEKCE A. SEKCI ŘÍDÍ / MODERATION: STEFAN EHRENPREIS

Jana Svobodová, Návrat menších bratří do (post)husitských měst / Die Rückkehr der Minoriten in die (post)hussitischen Städte

Tomáš Černušák, Kláštery a konfesijní proměna městské společnosti v Brně v 16. století / Die Kloster und Konfessionswechsel der städtischen Gesellschaft in Brünn (Brno) im 16. Jahrhundert

Jan Pařez, Strahovský klášter a jeho vedlejší právo na Pohoželci v předbělohorské době: od náboženské koexistence k náboženskému monopolu / Das Strahov-Kloster und sein Nebenrecht in Pohoželec (Brandplatz) in der Zeit vor der Schlacht am Weißen Berg: von der Koexistenz der Religionen zum Religionsmonopol

Monika Frohnapfel, Umbrüche der Konfessionalisierung im Erzstift Mainz / Převraty konfesionalizace v arcibiskupství Mohuč

Diskuse / Diskussion

14:00 – 15:50 SEKCE B. SEKCI ŘÍDÍ / MODERATION: TOMÁŠ STERNECK

Josef Hrdlička, Vrchostenská města mezi konfesijní pluralitou a šlechtickou konfesionalizací (1520–1620) / Herrschaftliche Städte zwischen Konfessionspluralität und Adelskonfessionalisierung (1520–1620)

Václav Ledvinka, Od plurality, neurčitosti, tolerance a koexistence k vyhraňování, konfrontaci a unifikaci? (K starším a novým interpretacím proměny významu a vnímání konfesijní příslušnosti v pražském centru a na jižní periferii českého království v „dlouhém“ 16. století) / Von der Pluralität, Unbestimmtheit, Toleranz und Koexistenz bis zur Ausgrenzung, Konfrontation und Vereinheitlichung (Zu den älteren und neuen Interpretationen des Bedeutungswandels und der Wahrnehmung der Konfessionszugehörigkeit im Zentrum Prags und an der Südpemipherie des Königreichs Böhmen im „langen“ 16. Jahrhundert)

Zdeňka Michalová, Odras reformace v (nejen) obrazových pramenech vrchonstenských měst Zachariáše z Hradce / Die Reflektion der Reformation (nicht nur) in den Bilderquellen der herrschaftlichen Städten von Zacharias von Hradec (Neuhaus)

Marie Ryantová, „Ti Sedlčanští, kteří tak v své urputnosti zůstávají ...“ Město Sedlčany a jeho obyvatelé v centru lobkovické konfesionalizace / “Die Seltchaner, die in ihrer Widerborstigkeit derart bleiben...” Die Stadt Sedlčany (Seltshan) und ihre Bevölkerung im Zentrum der Lobkowitzischen Konfessionalisierung
Diskuse / Diskussion

15:50 – 16:10 Přestávka / Kaffeepause

16:10 – 17:30 SEKCE A. SEKCI ŘÍDÍ / MODERATION: MARIE RYANTOVÁ

Tomáš Sterneck, Konfesijní minorita ve městě náboženství „papežského“. Českobudějovičtí nekatolíci na počátku 17. století a jejich politická vystoupení / Konfessionelle Minderheit in der Stadt der „päpstlichen“ Religion. Budweiser Katholiken am Anfang des 17. Jahrhunderts und ihre politische Auftritte

Klára Zářecká, Věnné město českých královen Hradec Králové – proměny každodenního života jeho obyvatel v průběhu 16. a 17. století / Die Leibgedingstadt der böhmischen Königinnen Hradec Králové (Königrätz) – Wandel im Alltagsleben der Bevölkerung im 16. und 17. Jahrhundert

Pavla Jirková, Od Sperata ke Strobachovi. Jihlava v převratech konfesionalizace v 16. až 17. století / Von Sperat zu Strobach. Jihlava (Iglau) in den Umbrüchen der Konfessionalisierung vom 16. zum 17. Jahrhundert
Diskuse / Diskussion

16:10 – 17:30 SEKCE B. SEKCI ŘÍDÍ / MODERATION: SIMONA SLANICKA

Martin Holý, Mezi mýtem a realitou. Konfesionalizace vzdělávání ve městech v zemích České koruny v 16. a 17. století / Zwischen Mythos und Realität. Konfessionalisierung der Bildung in den Städten in den Ländern der böhmischen Krone im 16. und 17. Jahrhundert

Iris Fleßenkämpfer, „Malum culpae et malum poenae“: Rechtskultur zwischen Sünden- und Strafbuch im frühneuzeitlichen Bremen / „Malum culpae et malum poenae“: Právní kultura mezi církevním a světským (soudním) ukázněním
Diskuse / Diskussion

19:30–22:00

Společenský večer pro účastníky konference v Clam-Gallasově paláci / Soirée im Clam-Gallas-Palais für die Tagungsteilnehmer

Středa 10. října 2012 / Mittwoch 10. Oktober 2012

9:00 – 10:50 SEKCE A. SEKCI ŘÍDÍ / MODERATION: JIŘÍ MIKULEC

Karl Vocelka, Barocke Frömmigkeitsformen in Wien als Mittel der Konfessionalisierung / Formy barokní zbožnosti ve Vídni jako prostředek konfesionalizace

Tomáš Malý, Sociálně-strukturální předpoklady katolické obnovy: česká a moravská královská města 1550–1700 / Sozial-kulturelle Voraussetzungen der katholischen Erneuerung: böhmische und mährische Städte 1550–1700

Marek Ďurčanský, Rekatolizace v českých královských městech v prvním pobělohorském desetiletí. Pokus o srovnání / Rekatholisierung in böhmischen königlichen Städten im ersten Jahrzehnt nach der Schlacht am Weißen Berg. Vergleichsversuch

Jan Bouček, Zásahy Pavla Michny z Vacínova do konfesijních poměrů pobělohorské Prahy / Die Eingriffe von Pavel Michna von Vacínov in die konfessionellen Verhältnisse in Prag nach der Schlacht am Weißen Berg

Diskuse / Diskussion

9:00 – 10:50, SEKCE B. SEKCI ŘÍDÍ / MODERATION: OLGA FEJTOVÁ

Pavel Kůrka, Konfesní sebeidentifikace městských obyvatel v době předbělohorské / Die konfessionelle Selbstidentifikation der Stadtbevölkerung in der Zeit vor der Schlacht am Weißen Berg

Ondřej Jakubec, Konfesijní spory v raně novověké Olomouci, jejich charakter, protagonisté a vizuální stopy / Konfessionelle Streitigkeiten in Olomouc (Olmütz) in der Frühen Neuzeit, ihr Charakter, ihre Protagonisten und visuelle Spuren

Helena Zimmermann, Víra nebo profit. Role vyznání ve sňatkové politice ekonomických elit Norimberku a Augsburgu v letech 1550 až 1650 / Glaube oder Profit. Die Rolle der Konfession in der Ehepolitik der ökonomischen Eliten in Nürnberg und Augsburg in den Jahren 1550–1650

Árpád Tóth, A Protestant burgher elite in a predominantly Catholic society? The social network and political position of German Lutheran burghers in Hungarian towns in the period of 'silent Counter-Reformation' / Protestantická měšťanská elita v převážně katolické společnosti? Sociální síť a politická pozice německých luteránských měšťanů v uherských městech v období „tiché protireformace“

Diskuse / Diskussion

10:50 – 11:10 Přestávka / Kaffeepause

11:10 – 12:30 SEKCE A. SEKCI ŘÍDÍ / MODERATION: KARL VOCELKA

Eva Kowalská, Sila a slabosť uhorských miest v procese konfesionalizácie / Stärken und Schwächen der ungarischen Städte im Prozeß der Konfessionalisierung

Viliam Čičaj, Sloboda alebo tolerancia. Konfesionálne spolužitie v uhorských slobodných kráľovských mestách / Freiheit oder Toleranz. Konfessionelle Koexistenz in den ungarischen königlichen Freistädten

István Németh, Unterdrückung oder Reform? Rekatholisierung in den ungarischen königlichen Freistädten / Útisk nebo reforma? Rekatolizace v uherských svobodných královských městech

Diskuse / Diskussion

11:10 – 12:30 SEKCE B. SEKCI ŘÍDÍ / MODERATION: WŁODZIMIERZ ZIENTARA

Liliana Górska, Zwischen der lutherischen Orthodoxie und dem Pietismus in Danzig im Ausgang des 17. Jahrhunderts / Mezi luteránskou ortodoxií a pietismem v Gdaňsku na sklonku 17. století

Slawomir Koscielak, Katholische "Ersatz"-Eliten im protestantischen Gdańsk an der Wende vom 17. zum 18. Jahrhundert / „Náhradní“ katolické elity v protestantském Gdaňsku na přelomu 17. /18. století

Piotr Kociumbas, „So bin ich recht vergnügt, wenn reine Lehre siegt.“ Zu den Reminiszenzen an Konfessionsstreitigkeiten in den zu Danzig des 18. Jahrhunderts entstandenen musikalischen Dramen / „To jsem skutečně potěšen, když vítězí čistá výuka.“ K reminiscencím konfesijních sporů v hudebních dramatech vzniklých v 18. století v Gdaňsku
Diskuse / Diskussion

12:30 – 14:30 Přestávka / Mittagspause

14:30 – 16:00 SEKCI ŘÍDÍ / MODERATION: EVA KOWALSKÁ

Petr Voit, Konfesionální flexibilita a česká knižní kultura v první polovině 16. století / Konfessionelle Flexibilität und böhmische Buchkultur in der ersten Hälfte des 16. Jahrhunderts

Ingrid Kušniráková, Vplyv konfesionálneho rozdelenia uhorskej spoločnosti na systém sociálnej starostlivosti v Bratislave v ranom novoveku / Einfluß der konfessionellen Teilung der ungarischen Gesellschaft auf das System der Sozialfürsorge in Bratislava (Preßburg) in der Frühen Neuzeit

Sixtus Bolom-Kotari, Každodenní život městských protestantských komunit pozdního 18. století. Brno a Nové Město na Moravě / Das Alltagsleben städtischer protestantischer Kommunitäten im Ausgang des 18. Jahrhunderts. Brno (Brünn) und Nové Město na Moravě (Neustadt)

Diskuse / Diskussion

Závěrečné slovo Jiří Pešek / Jiří Pešek Schlusswort